

DECIZIE

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat reprezentată de avocatul Coadă Tudor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gasnaș Iurie împotriva Uniunii Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat cu privire la anularea parțială a hotărârii și obligarea admiterii în profesia de avocat,

împotriva încheierii din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat împotriva hotărârii din 28 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),

c o n s t a t ă :

La 23 august 2017, Iurie Gasnaș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat cu privire la anularea pct. 1 sub-pct. 1.1. în partea ce ține de candidatul Gasnaș Iurie, din Hotărârea comisiei de licențiere a profesiei de avocat, adoptată la 12 iulie 2017 și obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat să admită, cu data de 12 iulie 2017, candidatul Gasnaș Iurie în profesia de avocat cu eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, în baza cererii din mai 2017.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial.

S-a anulat ca fiind contrar prevederilor legii, pct. 1 sub-pct. 1.1 al Hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 12 iulie 2017, în partea ce se referă la candidatul Gasnaș Iurie.

S-a obligat Comisia de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova să admită pe candidatul Gasnaș Iurie în profesia de avocat, din momentul devenirii irevocabile a prezentei hotărâri.

Pretenția cu privire la admiterea în profesia de avocat din data de 12 iulie 2017, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 22 ianuarie 2018, Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a depus o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 28 decembrie

2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Prin încheierea din 05 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelului declarat de Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în mărime de 150 de lei, în termen de 10 zile de la data recepționării încheierii, fiind totodată fixată ședința pentru 04 aprilie 2018.

La 07 martie 2018, Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a depus cerere de apel motivată anexând dovada de plată a taxei de stat în mărime de 75 de lei.

Prin încheierea din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 decembrie 2017, a fost restituită.

La 19 aprilie 2018, Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat reprezentată de avocatul Coadă Tudor, a declarat recurs la încheierea din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În motivarea poziției sale, recurenta a indicat că, de încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, nu a luat cunoștință însă a înlăturat neajunsurile în termen, la 07 martie 2018, până la prima ședință.

La fel, a indicat că, instanța de apel la stabilirea cuantumului taxei de stat ce urma a fi achitată a aplicat art. 3 pct. 1 lit. i) al Legii taxei de stat care a fost abrogat prin Legea nr. 7 din 02.03.17 (în vigoare din 31.03.17).

Mai mult ca atât, în opinia recurente, cererea de apel urma a fi pusă pe rol deoarece Legea taxei de stat nu prevede un cuantum pentru astfel de litigii, instanța de apel trebuia să aplice prevederile art. 3 pct. 1 lit. e) al legii menționate, or acțiunea nu are un caracter patrimonial și nu poate fi evaluată în bani.

La 12 iunie 2018, Gasnaș Iurie a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acestuia cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 04 aprilie 2018, expediată părților abia la 17 mai 2018 (f.d. 178), fără a se cunoaște cu certitudine despre recepționarea acesteia de către părți, iar recursul a fost declarat la 19 aprilie 2018, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat reprezentată de avocatul Coadă Tudor urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de

recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de procedură civilă, neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

În corespundere cu art. 100 alin. (1) al Codului de procedură civilă, actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, iar conform art. 110 al aceleiași legi, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 113 al Codului de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Cererile și documentele depuse după expirarea termenului de procedură nu degreveză de îndeplinirea obligației procedurale.

Prin prisma normelor de drept citate, raportate la înscrisurile speței, Colegiul constată că, Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat și reprezentantul acesteia, avocatul Coadă Tudor recepționând, la 22 și respectiv la 23 februarie 2018, încheierea instanței de apel, a cunoscut cu certitudine despre obligația de a prezenta cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în termen de 10 zile.

În această ordine de idei, Colegiul ajunge la concluzia că, instanța de apel și-a îndeplinit obligația pozitivă de comunicare a actului de procedură emis și i-a comunicat recurentei încheierea prin care nu s-a dat curs apelului.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat urma să înlătore neajunsurile stipulate în încheierea din 05 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în cazul imposibilității îndeplinirii actului dispunând de dreptul de a solicita prelungirea acestui termen, prezentând probe în susținerea acestei imposibilități.

Deși, cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat au fost prezentate până la ședința din 04 aprilie 2018, în opinia recurentei fiind înlăturate toate neajunsurile, termenul de 10 zile pentru îndeplinirea actului urma a fi calculat din ziua recepționării încheierii din 05 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, limită fiind data de 05 martie 2018 inclusiv.

Ca urmare, Colegiul atestă cu siguranță faptul că, înlăturarea neajunsurilor a cererii de apel depuse de Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a avut loc cu depășirea termenului stabilit de instanță.

Totodată, cu privire la argumentele recurentei ce țin de cuantumul taxei de

stat ce urma a fi achitat la depunerea cererii de apel, instanța de recurs reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat și a dovezii de plată a taxei de stat, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale în termenul stabilit, denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 §1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la speță, Colegiul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului de a prezenta instanței de apel motivele pentru care contestă hotărârea și încheierile primei instanțe, această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în R. Moldova.

La fel, Colegiul consideră necesar de a menționa faptul că, odată ce instanța de recurs are competența de a examina doar legalitatea încheierii prin care a fost restituit apelul, argumentele recurentului cu privire la cuantumul taxei de stat ce în opinia lui urma să fie calculat sunt apreciate ca fiind irelevante, or toate neajunsurile indicate de instanța de apel au fost înlăturare cu depășirea termenului stabilit.

Potrivit art. 61 al Codului de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat cunoscând cu certitudine necesitatea depunerii cererii de apel motivate, a taxei de stat după caz, ținând cont de complexitatea cauzei deduse justiției, timpul acordat pentru acțiuni procesuale, raportate la capacitățile profesionale ale reprezentantului, urma să prevadă volumul de lucru impus și să respecte principiul bunei-credințe depunând în termen apelul motivat, eventual argumentând chestiunea cu privire la achitarea taxei de stat și solicitând punerea pe rol a apelului.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Instanța de apel, urmând scopul bunei desfășurări a procesului, a instituit două termene distincte pentru acțiuni procesuale, iar Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat mizând pe convingeri greșite, eronat a ajuns la concluzia alternativei termenelor pentru îndeplinirea obligației impuse, cât și despre momentul începerii scurgerii termenului respectiv.

Așadar, ca urmare a măsurilor ”fără șanse de câștig” întreprinse pentru protecția drepturilor sale, totalizate din acțiuni (depunerea peste termen a apelului

motivată) și inacțiuni (lipsa reacției la cuantumul taxei de stat stabilite), Colegiul reiterează că, acele consecințe negative prevăzute de legislație sunt opozabile recurenței în plină măsură.

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul apreciază recursul declarat de Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat reprezentată de avocatul Coadă Tudor, ca unul neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Uniunea Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat reprezentată de avocatul Coadă Tudor.

Se menține încheierea din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gasnaș Iurie împotriva Uniunii Avocaților, Comisia de licențiere a profesiei de avocat cu privire la anularea parțială a hotărârii și obligarea admiterii în profesia de avocat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Victor Burduh